

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย เรื่อง จิตรกรรมและวรรณกรรมแนวเซอร์เรียลลิสม์ในประเทศไทย พ.ศ. 2507-2527 คงอาจเกิดขึ้น หากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและบุคลากรหลายฝ่าย ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่ได้ให้ทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ 2528 สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยศิลปากรที่ได้มอบรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นสาขาศิลปะและศิลปะประยุกต์ ประจำปี พ.ศ. 2537 พร้อมด้วยทุนสนับสนุนการพิมพ์จำนวนหนึ่ง สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ได้จัดหาทุนส่วนใหญ่ ตลอดจนได้ติดต่อกับสถานทูต พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและเจ้าของลิขสิทธิ์ภาพในต่างประเทศ ทำให้การพิมพ์หนังสือซึ่งเต็มไปด้วยความยุ่งยากซับซ้อนนี้สำเร็จลงได้อย่างน่าภาคภูมิใจ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ได้อนุมัติงบประมาณซื้อหนังสือส่วนหนึ่งแจกเป็นอภินิพนธ์ทางการแก้อังสมุดและสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนศิลปะและวรรณคดีทั่วประเทศ อันจะทำให้หนังสือ นักศึกษา ครูอาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากหนังสือเล่มนี้อย่างทั่วถึง

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พิริยะ ไกรฤกษ์ อธิการบดีสยามสมาคมที่ได้เห็นความสำคัญของงานวิจัยเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น และประสงค์จะให้มีการพิมพ์เผยแพร่แก่ผู้สนใจ โดยเฉพาะในวงการศิลปะ ดร.โน้ล สปอลสตรา บุญญะวันดี จันทรวโรจน์ กนิษฐากสิณอุบล แห่งสยามสมาคมฯ ที่ได้อุทิศเวลาสำหรับโครงการนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิพนธ์ ทวีกาญจน์ กับผู้ร่วมงานในสตูดิโอทวีกาญจน์ ที่ได้ทุ่มเทแรงกายและแรงใจดำเนินการพิมพ์และจัดทำรูปเล่ม

ผู้วิจัยซาบซึ้งในน้ำใจและความเอื้อเฟื้อของศิลปิน นักเขียน ผู้รู้ทางศิลปะวรรณกรรมที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้สัมภาษณ์และอนุญาตให้นำข้อมูล ผลงาน (ทั้งเอกสารและสไลด์ภาพ) มาเผยแพร่ในหนังสือเล่มนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหอศิลป์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทีเอสโก้ ที่ได้อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานสะสม บรรณาธิการและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตวังท่าพระ หอสมุดแห่งชาติและกองจดหมายเหตุ ที่ได้ช่วยหาข้อมูลเพิ่มเติมและช่วยเก็บแถบเสียงบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสำนึกในความร่วมมือของสนิท คิ้วฮก ที่ได้ช่วยทำการสัมภาษณ์ศิลปิน อาจารย์อุทิศ อติมานะ ที่ได้ช่วยทำภาพสเกตซ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานศิลปะ นาวาอากาศโทหญิง สุมาลี วีระวงศ์ที่ให้คำแนะนำด้านทฤษฎีวิเคราะห์วรรณกรรม ขอขอบคุณ คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง และสมาคมภาษาและหนังสือที่ได้จัดให้แสดงปาฐกถาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ชมัยภร แสงกระจ่าง ที่ช่วยให้ได้ติดต่อกับนักเขียนไทยหลายท่าน ก่องแก้ว วีระประจักษ์ อมรา ศรีสุชาติ ชนิษฐา วงศ์พานิช จักรพันธ์ วิลาสินีกุล สุกัญญา ราชฤทธิ์ ดารารัตน์ จุฬาพันธุ์ จันทร์ฉาย แสงทองศรี ประเทือง วิรุฬห์เพชร จินดารัตน์ ไกรอุทัย พันธุ์ชนะ สุนทรพิพิธ นัซรี จิระนคร ปรียา ศุภวงศ์ บริจิต อาจเนต์ เจโรม ซอมบง จินนัต กิยาร์ด เวอร์จิเนีย เฮนเดอร์สัน และมาตแลน เอิร์สตัน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

ขอขอบพระคุณผู้รู้ทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอ่านรายงานการวิจัยและให้ข้อคิดเห็น ทศนวิจารณ์ที่แหลมคม ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาพิจารณาปรับปรุงข้อความบางส่วนก่อนการพิมพ์เป็นหนังสือเล่ม ทศนวิจารณ์เหล่านี้ได้รับการจัดพิมพ์เป็นบางตอนในภาคผนวกด้วยแล้ว

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณคุณแม่ ครูบาอาจารย์ เพื่อนฝูงและเพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจ หากไม่งานวิจัยที่ต้องใช้เวลานานถึง 9 ปี นี้ ก็คงจะไม่อาจเป็นผลสำเร็จได้ดังประสงค์

สดชื่น ชัยประสาน
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
มิถุนายน 2537

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my gratitude to the National Research Council of Thailand for giving me a grant to do this difficult research, to the Institute of Research and Development of Silpakorn University for giving me the 1994 Best Research Award as well as a contribution toward publication, and especially to the Siam Society under Royal Patronage for providing funds and making painstaking contacts -with embassies, museums and the collectors of foreign artists' works -in order to publish this book.

I would like to express my sincere thanks to the Thailand Research Fund for sponsoring copies for university and college libraries in order to make this research available to students and teachers who study art and literature.

Special thanks are due to Associate Professor Dr.Piriya Krairiksh, former President of the Siam Society, who, at the beginning,saw the importance of this work and wished to make it accessible to the public especially in art circles. Thanks are also due to Dr.Nyle Spoelstra, Boonyavan Chandraviroj and Kanitha Kasina-Ubol of the Siam Society who devoted themselves to this project, and to Assistant Professor Nipon Taweekan and his team at Taweekan Studio whose patience and perseverance have made this book real at last.

I am most grateful to the artists, writers and specialists in art and literature for giving me their precious time, their valuable information and other appropriate materials. Without their collaboration and their permission to reproduce their works, this research would not have been possible.

Thanks are also due to the directors of Silpakorn Art Gallery, the National Art Gallery, the Bank of Thailand, the Bangkok Bank, the Thai Farmers Bank and TISCO for allowing me to reproduce some works in their collections; to librarians of Silpakorn University-Bangkok campus, of the National Library and the National Archives for completing this information and keeping tape records.

I would like to express my sincere thanks to Sanit Khewhok for his collaboration in interviewing the artists. to Uthit Atimana for a sketch and for advice in the analysis of individual art works, to Wing Commander Sumalee Weerawong for her advice on literary analysis, to khun Nilawan Pinthong and the PEN International Club-Bangkok for organizing a lecture on this topic, to Chamaiporn Saengkrajang for help me in finding the addresses of Thai writers, to Kongkaew Weerapajak, Khanitha Wongpanich, Amara Srisuchat, Jakapan Vilasineekul, Sukanya Racharit, Dararat Chulapun, Janchai Saengthongsi, Pratuang Virunpet, Jindarat Kraiupai, Punchana Sunthornpipit, Nachari Jiranakorn, Pariya Supawong Brigitte Agenet, Jerome Chambon, Ginette Guillard, Virginia Henderson and Madeleine Thurston for their valuable help.

I would like to express my cordial thanks to the readers who kindly gave their thoughtful comments on this work while it was still in draft form. These comments are now partly presented in the Appendix.

Finally, I wish to thank my parents, my teachers, colleagues and friends for giving me moral and spiritual support. Without this support, this 9-year-long work might not have come to fruition.

Sodchuen Chairprasathna

Silpakorn University, Bangkok

June 1994